

(המשך מעמוד 33)

סיפור האהבה מיסתתר תיאור רגיש ואסטי של החברה האנגלית באותה התקופה, המוסר שבה, והטראגדיה האישית שפוקדת כל אחת מן הדמויות הראשיות בסרט.

סרט אחר, אף הוא מטפל בפני החברה של תחילת המאה, הפעם בספרה, "טריס" מאתה של לואי בונואל. הלעג הגלוי למוסר, לדת ולערכים מקודשים, הפרעות הנפשיות הפורחות בצילם של אלה, הן שפה הקולנועית שנראית פשוטה, אבל יש בה שלמות ללא רבב, כל אלה הם דברים מובנים מאליהם כשמדובר בבר נואל, ואם "טריסמאנה" אינו נמנה עם ארבעת סרטי השנה, הרי זה משום שהוא נמצא מעל ומעבר לכל תחרות. עדיין בעבר, אך מנקודת השקפה שור נה לגמרי, "הקונפורמיסט" של ברי נרדו ברטולוצ'י. זה היה אחד הרמזים היחידים בארץ לסוג קולנוע נפוץ באי רופה — הקולנוע הפוליטי. (היו אחרים, כמו "סאקו ואנצטי", אבל הרבה מתחת לסירטו של ברטולוצ'י). הסרט הוא כתב אשמה גלוי נגד איטליה שבלעה את הפאשיזם בשנות השלושים, משום שעזר לה להתעלם מן המחלות שאכלו אותה מבסנים. כמה מן הסצינות לא יימחקו במהרה בזיכרון הצופים: הטאגנו במיט באה פאריואי, רצח בלב היער, או ביי קור במשרד ממשלתי פאשיסטי.

הפשע מאורגן, המישטרה לא

איטליה אכזבת פאשיזם, לאיטליה אכזבת דבר, ממוראביה (שכתב את "הקונפורמיסט") לבוקאצ'י. ומברטולוצ'י לפאזוליני. סופר שמאלני קיצוני זה שסרטיו הראשוני

קופתון אי

"קוראים לי טריניטי", המערבון-מצחיקון, שסגר קופות במשך חודשים ארוכים והצליח לגלגל מאות גוויות ולאפי צחוקים במהלך הצגתו. אפילו נשים רכות לב, נהנו הנאה מרובה משליפות האקדח העליונות. בתמונה: באד ספנסר הבריאי מנקה את נחיריו של שודד מכוניקני כשצופה בנעשה בהנאה לא מסותרת אחיו הקולנועי של באד: טרנס היל, הוא "טריניטי".

הכוונה ל"הארי המוזהב", סיפורו של בלש במישטרת סן-פרנציסקו, המכריז מיל-חמה פרטית על רצח מטורף. מבחינת ביי מוי, צילום ואווירת מתח, היתה זו העבודה המיקצועית המלוטשת והמבריקה ביותר של השנה, עולה אפילו על "הקשר הצרפתי".

כל זאת יש לזקוף לזכות אחד הבמאים החשובים והפחות מוכרים של הוליבוד — דון סיגל.

יש עוד כמה סרטים שבהחלט ראוי להזכירם, "ירע הבשרים", שהיה תר-

קופתון בי

"הקשר הצרפתי" קשר לראשו של הבמאי ויליאם פרידקיין, את כתב האוסקאר, והיה להצלחה מסחרית מסחררת. השחקן ג'ין הקמן (משמאל לצד ריקארדו נוצ'וילה), נתגלה בסרט כשחקן מעולה, בתפקיד הבכש האמריקאי הקשות, שמוציא את החוק מפרוודור-ביורוקרטיה נוטלו לידיו.

נים היו מינשרים סוציאליים, הסרטים ש' לאחר מכן, עיבודים מחודשים מדהימים ליצירות קלאסיות ולברית-החדשה, וסרטי המאחרים, סימבוליים בעלי משמעות דתית ופילוסופית. נשט את האווירה הסגפנית של סרטי הקודמים, ונעזר באיש הרנסאנס האיטלקי בוקאצ'י, כדי לשים ללעג ולקלס את כל האוויליות, הצביעות, רדיפת הבצע והתאוותנות של המין-האנושי.

אוסף הטיפוסים בהם איכלס את סירטו מהווה תופעה ללא תקדים. גילוי הלב וההעזה בה העלה את סיפורי "הקאמ" רון", עוררו התפעלות ושערוריות (מת' חסדים לא חיו רק בימי בוקאצ'י).

יחד עם זאת הראה פאזוליני כיצד אפי שר להשתמש בעיורים באורח פיוטי, כמו ב' סיפור על נער ונערה המגלים את סודות האהבה על גג בית הורי הנערה.

מערבון בשביל נשים

כדאי להזכיר את "החגיגה של בלב", שתיאר בצורה רגישה את תהליך התברורתו של ילד בצרפת של שנות החמישים, "חיי הפרטים של

מלא הברקות פרטיות של בילי ויילדר. מתאר את התעלומה האחת והיחידה של הולמס לא הצליח לסתור, את "עור ה' חמור", אגדה מוסיקלית עוקצנית עם תוכי השר שירי-אהבה, ואת "יום רא' שון הארור" המוצג עדיין, ובו תיאור עצוב של אנשים בודדים המוכנים להסיפק בפירווריה אהבה, כאשר אינם מסוגלים להשיג יותר.

סרט ענק אחד שחובה להזכיר, "מיד' חמה ושלום", הרוסי, שהיה ללא כל ספק המיבצע הקולנועי המדהים ביותר שהוצג עד עתה על הבד, במה שנוגע לכמות האנשים שהשתתפו בו ולדרך בה השתמש בהם הבמאי סרגיי בונדאר' צ'וק, ועוד סרט גדול, אבל עליו מוטב שלא להרחיב את הדיבור, "כנר על הגג".

ציונים לשבח, מסחריים אמנם, מגיעים ל-"סיפור אהבה" שכל נשות העולם הזילו בו דימעה, ו"טריניטי", המערבון היחיד, שגם נשים יצאו ממנו מחייכות מאונן לאונן. העובדה ששני אלה היו אלור פי הקופה של השנה, רומת שיש משוהו בתיאוריה האמריקאית, האומרת שהאשה קובעת לאיזה סרט הולכים בערב.

מזון קלוקל לילדים

באשר לאסונות הטבע, מוטב לקצר בדברים עליהם. הם גרמו עוגמת נפש די והותר, בשעה שהוצגו על הבד. למשל, "לה בלאנס", בהמה ענקית שעלתה שביעה מיליון דולר, משום שסטיב מקי ווין רצה לדהור במכונית-מירוץ כפי ש' מתחשק לו והחליף במאים בקצבדהי רה.

חוק מרעש מנועים, לא היה בסרט דבר. לא המתח שמלווה מירוץ מכוניות, לא העניין בדמויות שנילוות אליו, ואפילו לא תיאור יסודי של מה שקורה במירוצ. עם כליכך הרבה כסף אפשר היה לעשות בארץ 70 סרטים, ומי יודע, אולי, כדברי כמה מן המפיקים הישראליים, מן הכמות בכל זאת היתה יוצאת גם קצת איכות?

"השרים" של קן ראסל, תימצת לעור מת זאת את כל הפסול בקולנוע היום, רני המורדני. מן המעשה ההיסטורי ש' היה פעם ספר מרתק של אלדיס האקס' לי, יצאה מיפצת קולנועית היסטורית שהכל נעשה בה למען הסנסאציה.

ראסל מתמחה במיבצעים שכאלה ולעתים קשה להאמין כי עשה פעם את "נשים או' הבות", או את סרט הטלוויזיה על חיי המלחין דיליוס, שהוצג לאחרונה בארץ. מי שלא שבע צריחות, התפרצויות טיי רוף וזעם, ב"ירג'יניה ווקס", יכול היה לחזות השנה בדרמה המשפחתית של אלבי: "מישהקיה של זי", בה מש' תוללת אליוכט טיילור לפי מיטב ה- המסורת של מרתה, במסגרת סיפור ש' היה הולם בהחלט רומן משרות.

וכמובן לא חסרו פנינים ישראליות. אבל בו בזמן ש"גורית" או "פיש' קה", ממלאים את דרישותיו של קהל מסויים, הרי "עזית של הצנחנים"

מהווה סכנה ציבורית. הוא נקרא סרט לילדים, ובתור שכזה הוא מקנה לדור הבא בארץ את הערכים הפסולים ביותר שאפשר לעלות על הדעת.

הערבים מתוארים בו כעלובי נפש בזויים, טיפשים ורברבניים חסרי תקנה, שכל כל' בה קצת יותר אינטליגנטית (ועזית בהח' לט שאינה ראויה לפרס נובל), יכולה לחסל אותם.

אלא שעל דברים כאלה אין הממונים על הסרט הישראלי נותנים את דעתם. הם עסוקים קים מדי בשדיים חשופות ובמישגלים על החול. זה לדעתם הרבה יותר חשוב.

דמות קולנועית יפה ומיסתורית

ר' לסיום, שחקני השנה. קשה לומר שהמבחר משגע, אבל מתוך היש, נראה שאין ארקי, הטייס המסרב להילחם ב"מילכוד 22", ומפקח המיש' טרה המטורף (גם במאי הסרט) ב"רצי' חות קטנות", היה המבריק ביותר. ה' אחרים שעשויים להיות מתחריו, הם ג'ין הקמן ("הקשר הצרפתי"), פיטר פינץ' ("יום ראשון הארור") או פרננדו ריי ("טריסמאנה").

אשר לשחקניות, ג'ין פונדרה, הוותיקה כבר קיבלה את האוסקר על "נערת הפל' פון והבלש", אבל כתגלית השנה הפי' תיעה דומיניק סאנדה, כדמות קולנו' עית יפה, מסתורית ומנותקת כלשהו מס' ביבתה. אין פלא ששימשה השראה לאנ' שים כה שונים במידגם כמו דה סיקה ("פינצ'י קונטיני"), וברטולוצ'י ("הקונפורמיסט"), גוסף לתפקידה ה' קטן ב"המניע לרצח".

פצצת-מין וגם שחקנית

ב'ין שחקני המישה, היה זה דווקא יש' ראלי שעשה רושם מיוחד. יוסף ש' לוח' בדמות המתור הנצחי של רוזה, היה לטיפוס האנושי, הרגיש והאמין ביותר בכל הסרט. מה שעשה בסרטים אחרים כמו "ב'ין וקריס", רק מאשר את עובדת היותו שחקן קולנוע מוכשר.

ואילו בין השחקניות, היתה הבחירה ה' ברורה והמוכנת ביותר. פצצת מין שעד לפני זמן קצר הסתפקה בהצגת מחמדיה

קופתון ג'י

פיקו למחות את אשד הדמעות שניגר בו. בתמונה: השחקנים אלי מקגראו (נישאת על כפיים) ורייאן אוניל, גיבורי הסרט.

ובהופעה בסרטים קלוקלים מסוג ב' רג', הפכה לפתע לשחקנית. אן מרגרט, הנערה השוודית, נפ' לה לידיו של מייק ניקולס, וזה הפך אותה לדמות בלתי נשכחת של אשה ב' "ירע הבשרים". אשה המתחילה בכך שהיא שוכבת עם גבר, ממשיכה בכך שהיא מתאהבת בו ומנסה לכפות עליו קשר ב'רקימאה. כעבוד הוא מעוניין רק במין. זהו, תיכלה שנה וקיללוחית, תחל שנה ובירכותיה.